

Financovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PROJEKTOVÝ ZÁMER INTEGROVANEJ ÚZEMNEJ INVESTÍCIE Zachovanie NKP Pustý hrad, Zvolen

1. Identifikácia žiadateľa

Žiadateľ 1

Názov žiadateľa	Mesto Zvolen	IČO	00 320 439
-----------------	--------------	-----	------------

Kontaktné údaje:

Sídlo žiadateľa	Zvolen, Námestie Slobody 2525/22, 960 01
Právna forma žiadateľa	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad), mestská časť (miestny úrad)
Štatutárny orgán žiadateľa	Ing. Vladimír Maňka, primátor
Kontaktná osoba	Ing. Jana Fašangová, referentka, Mestský úrad Zvolen, Odbor rozvoja
Email	jferjencikova@zvolen.sk
Telefónne číslo	045/5303253

2. Identifikácia partnera

Partner 1

Názov partnera	Archeologický ústav SAV	IČO	00 166 723
----------------	-------------------------	-----	------------

Kontaktné údaje:

Sídlo partnera	Akademická 2, 949 21 Nitra
Právna forma partnera	Verejnoprávna inštitúcia
Štatutárny orgán partnera	Doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc., riaditeľ
Kontaktná osoba	Mgr. Marek Vojteček, PhD., vedúci, Oddelenie záchranných výskumov a prospekcie
Email	marek.vojtecek@savba.sk
Telefónne číslo	+ 421 902 925 643

3. Miesto realizácie projektového zámeru

Vyšší územný celok	Banskobystrický kraj
Miesto realizácie 1	
Okres	Zvolen
Obec	Zvolen
Ulica (ak relevantné)	NKP Pustý hrad
Súpisné a orientačné číslo (ak relevantné)	-
PSČ	960 01
Príslušné územie UMR (ak relevantné)	UMR Zvolen
Príslušné územie SPR (ak relevantné)	SPR Zvolen-Detva-Krupina (SPR STRED)

4. Základná identifikácia projektového zámeru

Názov PZ IÚI	Zachovanie NKP Pustý hrad, Zvolen
Integrácia projektov v rámci IÚS	
<p>Integrácia projektov v rámci IÚI je dosiahnutá na úrovni strategického rámca IÚS aj na projektovej úrovni:</p> <ul style="list-style-type: none">• Projekty prispievajú k naplneniu cieľov strategických dokumentov IÚS BBSK a IÚS UMR Zvolen.• Projekt zahŕňa opatrenie Programu Slovensko 5.1.5/5.2.5 Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch.• Na realizácii projektu budú participovať dva subjekty, a to Mesto Zvolen a Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied.• Zdroje na realizáciu tohto projektu budú kombináciou zdrojov z alokácie IÚS BBSK, alokácie IÚS UMR Zvolen a vlastných zdrojov mesta Zvolen.	

Identifikácia s Programom Slovensko 2021 – 2027:	
Priorita	5P1 Moderné regióny
Špecifický cieľ	RSO 5.2 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach
Fond	EFRR
Kategória regiónu	MRR
Opatrenie	5.2.5 Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Realizácia aktivít projektu je v súlade s opatrením 5.2.5 nasledovne: <ul style="list-style-type: none"> • obnova národných kultúrnych pamiatok (rekonštrukcia a modernizácia objektov, rozširovanie expozície, modernizácia expozičných priestorov, reštauračné práce, modernizácia technickej infraštruktúry a expertné, archeologické a iné poradenské služby). 	

Súlad s legislatívou SR, so sektorovou národnou stratégiou a územnou stratégiou (ak relevantné)
<p>Projektový zámer spĺňa požiadavky súladu s:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uplatňovaním legislatívnej úpravy ochrany pamiatkového fondu na území SR a právnych predpisov v oblasti ochrany pamiatok (Deklarácia NR SR o ochrane kultúrneho dedičstva č. 91/2001 z 228. 2. 2001, Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov) <ul style="list-style-type: none"> • aktivity vytvárajú podmienky na ochranu kultúrneho dedičstva zo strany územnej samosprávy, ktorá je vlastníkom majetku – predmetu ochrany, • aktivity budú prispievať a umožňovať NKP Pustý hrad zachovávať, spravovať a využívať v súlade s jeho fyzickým stavom, historickými a kultúrnymi kvalitami a hodnotami okolitého prostredia, • aktivity smerujú k naplneniu požiadaviek zákonnej obnovy a reštaurovaniu NKP Pustý hrad, 2. uplatňovaním usmernení, metodických a odborných materiálov (Fotovoltické systémy z hľadiska záujmov ochrany pamiatkového fondu, Pamiatkový úrad SR, 2023), 3. strategickým dokumentom pre oblasť ochrany pamiatkového fondu (Stratégia ochrany pamiatkového fondu za roky 2017 – 2020 a Príloha č. 3 Zoznam NKP s prioritou ochrany a obnovy k 31.12.2020) <ul style="list-style-type: none"> • zaradenie NKP č. 1131/1-4 hrad (Pustý hrad) medzi NKP s prioritou ochrany a obnovy, 4. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022 – 2030 <ul style="list-style-type: none"> • aktivity prispievajú k rozvoju územia a sú v súlade s prioritami č. 1 a 3, 5. Spoločným programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území UMR Zvolen na obdobie 2022 – 2027 s výhľadom do roku 2030, <ul style="list-style-type: none"> • aktivity prispievajú k rozvoju územia a sú v súlade s prioritami č. 1 a 5.

Identifikácia s IÚS alebo IÚS UMR:	
Dátum schválenia IÚS radou partnerstva alebo IÚS UMR kooperačnou radou UMR	<p>IÚS BBSK schválené Radou partnerstva pre integrovaný územný rozvoj Banskobystrického samosprávneho kraja Uznesením č.2/2022 zo dňa 27. októbra 2022</p> <p>IÚS UMR Zvolen schválené Kooperačnou radou UMR Zvolen Uznesením č.2/2023 zo dňa 24. januára 2023</p>
Odkaz na zverejnený dokument na stránke VÚC alebo jadrového mesta	<p>IÚS BBSK https://www.bbsk.sk/integrovana-uzemna-strategia-bbsk-na-roky-2022-2027</p> <p>IÚS UMR Zvolen https://www.zvolen.sk/dokumenty.html#m_500914</p>
Príslušný cieľ IÚS alebo IÚS UMR (prípadne PHRSR, ak totožné)	<p>IÚS BBSK</p> <p>Strategický cieľ 1.3 Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom rozvoja udržateľného cestovného ruchu</p> <p>Špecifický cieľ 1.3.1 Udržateľne využívať kľúčový kultúrno-historický a prírodný potenciál v ponuke cestovného ruchu</p> <p>Špecifický cieľ 1.3.2 Rozvíjať udržateľné a prístupné zázemie a kvalitné služby pre pobyt návštevníka</p> <p>Strategický cieľ 3.3 Budovať aktívne, odolné a udržateľné komunity v mestách aj na vidieku</p> <p>Špecifický cieľ 3.3.3 Posilniť identitu komunít prostredníctvom zachovania kultúrneho dedičstva</p> <p>IÚS UMR Zvolen</p> <p>Strategický cieľ 1 Posilniť inovácie, výskum, vývoj a podnikanie na území UMR Zvolen</p> <p>Špecifický cieľ 1.3 Zlepšiť manažment, služby a infraštruktúru pre podporu udržateľného cestovného ruchu, kultúry a kreatívneho priemyslu</p> <p>Strategický cieľ 5 Zabezpečiť komplexný rozvoj a atraktivitu územia UMR Zvolen</p> <p>Špecifický cieľ 5.2 Zaviesť koncepčný a aktívny prístup k starostlivosti o kultúrne dedičstvo</p>
Príslušná priorita IÚS alebo IÚS UMR (prípadne PHRSR, ak totožné)	<p>IÚS BBSK</p> <p>Priorita 1 Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika</p> <p>Priorita 3 Zdravá, vzdelaná a súdržná spoločnosť</p> <p>IÚS UMR Zvolen</p> <p>Priorita 1 Inovatívne územie UMR Zvolen – prosperujúce a inteligentné územie</p>

	Priorita 5 Kvalitný život na území UMR Zvolen – bezpečné prostredie, zdravý životný štýl, udržateľné využívanie prírodného a kultúrneho dedičstva, moderná samospráva a aktívna občianska spoločnosť
--	--

5. Popis projektového zámeru

Popis východiskovej situácie

Od roku 1992 prebieha postupná obnova Pustého hradu, ktorý bol v 13. storočí najviac navštevovaným hradom kráľmi Uhorska na území dnešného Slovenska a zároveň bol od 12. do 14. storočia sídlom županov Zvolena. Impulzom k výskumu hradu sa stal havarijný stav torza vstupnej brány Horného hradu. Výskum financovaný mestom Zvolen pokračoval ďalších 17 sezón a postupne odkryl všetky kľúčové stavby Horného hradu. Súbežne s výskumom sa uskutočnila aj pamiatková obnova všetkých vykopaných múrov. Od roku 2009 prebral vedenie výskumu Pustého hradu Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre, ktorý sa zamerával predovšetkým na Dolný hrad. Dôvodom pre zameranie výskumu na Dolný hrad bol havarijný stav torza obytnej veže. Súčasne s výskumom na Dolnom a Hornom hrade prebieha medzinárodná letná škola archeológie, ktorú organizuje Katedra archeológie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Pustý hrad patrí medzi najviac navštevované hrady na strednom Slovensku. Nachádza sa tu náučný chodník, ktorý informuje návštevníkov o bohatej histórii, archeológii, ale aj flóre a faune hradného kopca a z Pustého hradu sú nádherné panoramatické výhľady do krajiny.

Počet návštevníkov Pustého hradu každoročne narastá, jeho torzálna architektúra však nie je v dobrej kondícii a môže ich ohroziť. Je preto potrebné obnoviť ju a dobudovať služby. Aj v najbližšej dekáde sa očakáva nárast počtu návštevníkov Pustého hradu, ktorý je turistom prístupný bezplatne (Mesto Zvolen nevyberá vstupné na Pustý hrad). Je potrebné zabezpečiť ich bezpečnú a komfortnú prehliadku hradného areálu a zachovať jeho kultúrne dedičstvo pre ďalšie generácie.

Navrhované ciele IÚI

Cieľ 1	Obnoviť NKP Pustý hrad, stabilizovať architektúru NKP Pustý hrad a zachovať kultúrne dedičstvo pre ďalšie generácie.
Cieľ 2	Doplniť infraštruktúru pre cestovný ruch, sprístupniť NKP Pustý hrad v plnej miere návštevníkom, poskytnúť im potrebné služby, zabezpečiť bezpečnú a komfortnú prehliadku hradného areálu.

Aktivita projektu	Opatrenie P SK21-27 ku ktorému je aktivita projektu priradená	Zodpovednosť za aktivitu (žiadateľ/partner)
Aktivita 1	Pustý hrad - Palác na Hornom Hrade	Mesto Zvolen
Aktivita 2	Pustý hrad - objekty cestovného ruchu	Mesto Zvolen

Stav pripravenosti projektového zámeru IÚI ak relevantné (t.j. investičný projekt)

3/6 - hotová dokumentácia pre stavebné povolenie

V prípade neinvestičných projektov nebude „stav proj. zámeru IÚI“ vyhodnocovaný

Plánovaný spôsob realizácie projektu IÚI v súlade s kritériami prijateľnosti projektu IÚI

Projekt bude realizovaných pomocou dvoch aktivít:

Aktivita 1 Palác na Hornom hrade: realizácia obnovy a prezentácia Hradného paláca, oprava obnovených častí Horného hradu a inštalovanie fotovoltiky,

Aktivita 2 Pustý hrad – objekty cestovného ruchu: realizácia stavby objektov Pustého hradu (Dolný hrad - veža, Horný hrad - servisný objekt, hospodárske objekty, kovolejárska dielňa, požiarna nádrž).

Všetky vyššie uvedené aktivity sa budú realizovať pomocou stavebných úprav, dobudovaním objektov cestovného ruchu a infraštruktúry, rekonštrukciou pamiatkových objektov. Zhotovitelia investičných prác budú vysúťažní na základe verejného obstarávania v súlade so zákonom 343/2015 Z.z. a platnými nariadeniami EÚ. Všetky plánované aktivity boli stanovené tak, aby boli reálne a časovo uskutočniteľné.

Partnerom projektu je Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, ktorý vykonáva vedecko-výskumnú činnosť vo vednom odbore archeológia a príbuzných vedných disciplínach, spolupracuje s pracoviskami príbuzných odborov Akadémie, s vysokými školami a výskumnými pracoviskami doma i v zahraničí, koordinuje a metodicky i odborne usmerňuje tematický a záchranný terénny výskum na Slovensku. Zamestnanci Archeologického ústavu SAV dlhodobo spolupracujú s mestom Zvolen na obnove NKP Pustý hrad. Pozícia daného partnera je v tomto projekte zadefinovaná ako odborný garant. Archeologický ústav SAV bude súčinný pri realizácii archeologického výskumu súvisiaceho s realizáciou predkladaného projektu „Zachovanie NKP Pustý hrad“.

Prínos IÚI pre územie

Pustý hrad patrí medzi najviac navštevované hrady na strednom Slovensku. Za posledné roky archeológovia vykonali množstvo práce a vďaka tomu sa stali hradby Pustého hradu jednými z najrozľahlejších v Európe. Na Pustom hrade každoročne pribúda počet návštevníkov, no jeho torzálna

architektúra nie je vo vyhovujúcom stave, čo môže viesť k ich samotnému ohrozeniu. Medzi hlavné prínosy projektu patrí zachovanie, obnova a stabilizácia architektúry NKP Pustý hrad, ktorá je veľkým lákadlom pre návštevníkov. Všetky aktivity, ktoré budú realizované pomocou projektu, vedú k podpore cestovného ruchu, ktorý môže zvýšiť atraktivnosť regiónu. Aktivity sú zamerané aj na doplnenie infraštruktúry cestovného ruchu, ktorá poskytne návštevníkom potrebné služby, bezpečnú a komfortnú prehliadku hradného areálu. Skvalitnenie služieb prispeje k rozvíjaniu komunitných činností a poskytne priestor pre organizovanie vzdelávacích, kultúrnych a spoločenských podujatí. Vybudované objekty budú zabezpečovať pre návštevníkov a komunity rôznorodé služby – kovolejárska dielňa bude poskytovať služby pre voľnočasové aktivity, veža na Dolnom hrade poskytne priestor pre organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí, Palác na Hornom hrade bude slúžiť ako expozičná miestnosť a v areáli Pustého hradu budú prebiehať komentované prehliadky. Po realizácii uvedených aktivít, bude Pustý hrad aj naďalej sprístupnený návštevníkom bezplatne.

Udržiateľnosť aktivít IÚI po skončení realizácie projektu

Mesto Zvolen od roku 1992 ako vlastníč Pustého hradu realizuje jeho pamiatkovú obnovu a výskum, správu a údržbu. Údržbu a starostlivosť o objekty po ich vybudovaní bude zabezpečovať Mesto Zvolen a Lesný podnik mesta Zvolen. Podujatia na hrade bude naďalej organizovať Mesto Zvolen v spolupráci so svojimi partnermi ako napr. Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko a Krajská organizácia cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus.

6. Plánované obdobie realizácie hlavných a podporných aktivít projektu IÚI

Názov aktivity 1	Palác na Hornom Hrade
Začiatok realizácie	05/2024
Koniec realizácie	11/2025

Názov aktivity 2	Pustý hrad - objekty
Začiatok realizácie	07/2024
Koniec realizácie	09/2026

7. Plánovaná hodnota merateľných ukazovateľov

Ukazovateľ 1

Názov ukazovateľa 1	Aktivita projektu IÚI	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Cieľová hodnota
<i>RCO74 Populácia, na ktorú sa vzťahujú projekty v rámci stratégií integrovaného územného rozvoja</i>	Aktivita 1, 2	osoby	0	IÚS UMR Zvolen 49 576 IÚS BBSK 623 081

Ukazovateľ 2

Názov ukazovateľa 2	Aktivita projektu IÚI	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Cieľová hodnota
<i>RCO75 Podporované stratégie integrovaného územného rozvoja</i>	Aktivita 1, 2	Príspevok k stratégiám	0	IÚS UMR Zvolen 1 IÚS BBSK 1

8. Indikatívny rozpočet IÚI

	P. č.	Názov skupiny výdavkov	Aktivita projektu IÚI	Celková suma (EUR)	Komentár (stručný popis položky)
Rozpočet žiadateľa (celkové oprávnené výdavky) ¹⁾	1	021 - Stavby	Aktivita 1	623 816,63 €	Obnova a prezentácia Hradného paláca, oprava obnovených častí, inštalovanie fotovoltiky
	2	021 - Stavby	Aktivita 2	684 899,76 €	Stavba objektov (Dolný hrad - veža; Horný hrad - servisný objekt, hospodárske

¹⁾ Príručka k oprávnenosti výdavkov (príloha č. 2 – číselník skupín výdavkov).

					<i>objekty, kovolejárska dielňa, požiarňa nádrž)</i>
	Celkom za žiadateľa			1 308 716,39 €	<i>Celkové náklady: 1 208 716,39 eur z alokácie IÚS BBSK</i> <i>Celkové náklady: 100 000 eur z alokácie IÚS UMR Zvolen (časť projektu Horný hrad – hospodárske objekty -infocentrum).</i>
Rozpočet partnera (celkové oprávnené výdavky)	1				
	Celkom za partnera			0,00 €	
Rozpočet celkom				1 308 716,39 €	

9. Komplementárne a synergické projektové zámery

P. č.	Názov komplementárneho alebo synergického PZ	Stav PZ (v zásobníku/pripravovaný/v realizácii/ukončený) ak relevantné
1	Cykloturistická trasa na Pustý hrad	0/6 - štádium projektového zámeru
n	Kostrová sieť cyklistických komunikácií BBSK úsek Zvolen-Hronská Breznica/Dúbrava	3/6 - hotová dokumentácia pre stavebné povolenie

10. Iné informácie (ak relevantné)

Dňa 13.04.2023 Kooperačná rada UMR Zvolen schválila Zoznam prioritných projektov UMR Zvolen určených na realizáciu v rámci IÚI UMR Zvolen s odporúčaním na realizáciu z alokácie IÚS BBSK, v prílohe číslo 2 uznesenia Kooperačnej rady UMR Zvolen č. 3/2023 písmeno b) je aktivita "Zachovanie NKP Pustý hrad, Zvolen" uvedená pod číslom A 16.1.

Dňa 23.08.2023 Rada partnerstva BBSK schválila Zoznam prioritných projektov IÚS BBSK, v prílohe číslo 2 uznesenia Rady partnerstva BBSK č. 7/2023 je projekt "Zachovanie NKP Pustý hrad, Zvolen" uvedený pod číslom 2320 s odhadovanými nákladmi 1 950 000 eur, z toho 1 800 000 eur z alokácie BBSK a 150 000 eur z alokácie IÚS UMR Zvolen.

Návrh na rozdelenie celkových nákladov projektu, ktoré sú odhadované vo výške 1 308 716,39 eur:

- 1 208 716,39 eur z alokácie IÚS BBSK,
- 100 000 eur z alokácie IÚS UMR Zvolen (časť projektu Horný hrad – hospodárske objekty - infocentrum).

Príloha 1 Fotodokumentácia súčasného stavu Pustého hradu

Príloha 2 Architektonická štúdia: Pustý hrad - prezentácia areálov Horného a Dolného hradu

11. Čestné vyhlásenie

Ja, dolupodpísaný žiadateľ (štatutárny orgán žiadateľa alebo ním splnomocnená osoba) čestne vyhlasujem, že:

- ☒ všetky informácie obsiahnuté v PZ a všetkých jeho prílohách sú úplné, pravdivé a správne;
- ☒ dodržiám pri implementácii projektu horizontálne princípy zamerané na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie a zabezpečím prístupnosť v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím;
- ☒ disponujem dostatočnými administratívnymi, odbornými a prevádzkovými kapacitami na riadenie a realizáciu projektu;
- ☒ zabezpečím finančné prostriedky na spolufinancovanie PZ tak, aby nebola ohrozená jeho implementácia;
- ☒ na oprávnené výdavky uvedené v PZ nežiadam o inú pomoc, resp. požadovanie inej pomoci je v súlade s pravidlami kumulácie ustanovenými v príslušných právnych predpisov poskytovania štátnej pomoci a na tieto výdavky v minulosti nebol poskytnutý príspevok z verejných prostriedkov ani z Recyklačného fondu;
- ☒ som si vedomý skutočnosti, že na nenávratný finančný príspevok nie je právny nárok;
- ☒ som si vedomý zodpovednosti za predloženie úplných a správnych údajov, pričom beriem na vedomie, že preukázanie opaku je spojené s rizikom možných následkov v rámci konania o ŽoNFP a/alebo implementácie PZ (napr. možnosť mimoriadneho ukončenia zmluvného vzťahu, vznik neoprávnených výdavkov);

Zaväzujem sa bezodkladne písomne informovať poskytovateľa o všetkých zmenách, ktoré sa týkajú uvedených údajov a skutočností. Súhlasím so správou, spracovaním a uchovávaním všetkých uvedených osobných údajov.

Vo Zvolene, dňa 29.09.2023

.....
Ing. Vladimír Maňka
primátor mesta Zvolen